

GLUCOSAMINE BIJ ARTROSE

Glucosamine [zie ook Folia april 2001], een natuurlijk voorkomend aminomonosaccharide, is belangrijk voor het metabolisme van glycoproteïnen, o.a. in gewrichtskraakbeen. Het gebruik van glucosamine bij artrose is gebaseerd op het feit dat glucosamine het chondrocytenmetabolisme in vitro kan wijzigen. Het is echter niet duidelijk of glucosamine na orale toediening de chondrocyten werkelijk bereikt. Ook preparaten voor parenterale en lokale toediening zijn onderzocht in klinische studies. De meest aangewezen dosis en toedieningsweg blijven echter onbekend.

Recente gegevens bevestigen dat er bij patiënten met artrose geen goed verband bestaat tussen de ernst van de radiografische veranderingen en de ernst van de symptomen. Toch trachten farmaceutische bedrijven stoffen te vinden die de radiografische progressie van artrose wijzigen, in de verwachting dat dit zal gevolgd worden door bewijzen van minder morbiditeit op lange termijn en minder gewrichtsprothesen. Deze hypothese moet nog worden bewezen, hoewel de resultaten van een recente studie met glucosamine er op wijzen dat de hypothese waar zou kunnen zijn [n.v.d.r.: voor deze studie besproken in de Folia van april 2001, is echter gewezen op een aantal methodologische knelpunten].

Wat is de evidentie dat glucosamine een invloed heeft op de symptomen of de radiografische progressie van artrose? Deze evidentie is momenteel niet zeer goed. De kwaliteit van de meeste klinische studies met glucosamine is slecht, en de studies zijn te kleinschalig. Wel zijn de overzichten over glucosamine vooral gebaseerd op studies die meerdere jaren geleden zijn uitgevoerd, en de kwaliteit van recentere studies is toch wel beter. De auteurs hebben nog bijkomende twijfels over de evidentie omwille van volgende twee zaken. Ten eerste is een belangrijk deel van het onderzoek gesponsord door bedrijven, wat de kans op positieve resultaten zou verhogen. Ten tweede was het in de meeste overzichten niet mogelijk rekening te houden met de mogelijke invloed van publicatiebias [n.v.d.r.: dit betekent dat de gepubliceerde studies het totaal aantal uitgevoerde studies niet weerspiegelen, b.v. omdat vooral de studies met positieve resultaten worden gepubliceerd, zie ook Folia augustus 1995].

De studies laten dus geen uitspraak toe over de doeltreffendheid van glucosamine, laat staan over zijn effectiviteit of kosten-effectiviteitsverhouding. Wel lijkt glucosamine veilig te zijn. Gebruik van glucosamine kan niet zomaar worden aanbevolen [n.v.d.r.: en blijft, zoals in de Folia van april 2001 vermeld, experimenteel]. Grootschalige klinische studies zonder commerciële sponsoring zijn noodzakelijk.

Naar J. Chard en P. Dieppe: Glucosamine for osteoarthritis: magic, hype, or confusion? *Brit. Med. J.* 322, 1439-1440 (2001)

Nota van de redactie

Glucosamine is in België niet beschikbaar als geneesmiddel. Preparaten op basis van glucosamine circuleren, maar hun kwaliteit kan niet worden gegarandeerd.